

УДК 336

*Н. Г. Виговська,
д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів та цифрової економіки,
Державний університет "Житомирська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7129-6169>*

*І. А. Грабчук,
д. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту,
Державний університет "Житомирська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3664-7765>*

*О. С. Новак,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та цифрової економіки,
Державний університет "Житомирська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5671-0306>*

*С. М. Дячек,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та цифрової економіки,
Державний університет "Житомирська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0470-2096>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.3.39

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ

N. Vyhovska,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Finance
and Digital Economy, Zhytomyr Polytechnic State University

I. Hrabchuk,
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department
of International Relations and Political Management, Zhytomyr Polytechnic State University

O. Novak,
PhD in Economics, Associate Professor, Department of Finance and Digital Economy,
Zhytomyr Polytechnic State University

S. Diachek,
PhD in Economics, Associate Professor, Department of Finance and Digital Economy,
Zhytomyr Polytechnic State University

PROBLEMS OF STATE REGULATION AND CONTROL OF THE VIRTUAL ASSETS MARKET IN UKRAINE

У статті досліджено проблеми державного регулювання ринку віртуальних активів в Україні. Визначено, що сьогодні основний акцент удосконалення законодавчої основи регулювання ринку віртуальних активів спрямований на уточнення функціональних повноважень регулятора (або регуляторів) такого ринку, ідентифікацію та впровадження нових пруденційних нормативів, закладення правових основ щодо оподаткування криптоактивів та посилення державного фінансового контролю за їх обігом. Основними проблемами впровадження ринку віртуальних активів є наступні: наявність правових суперечностей між окремими положеннями законопроекту "Про віртуальні активи", що вимагає їх усунення; неналежна гармонізація означеного закону з окремими кодифікованими та законодавчими актами; нечіткість визначення наглядових, контрольних та регулятивних функцій центрального регулятора (або співрегуляторів) ринку віртуальних активів; відсутність на законодавчому рівні процедури документування операцій з крип-

то активами у випадку кримінального провадження, незакріплення методів вилучення криптоактивів, нерозробленість правового механізму щодо блокування електронних гаманців; потреба у додатковому законодавчому регулюванні криптобірж; відсутність системи протидії злочинній діяльності з криптоактивами, включаючи відсутність фахівців з обігу криптоактивів у правоохоронних органах тощо. Наявні проблеми свідчать про недосконалість нормативно-правового, організаційно-технічного та кадрового забезпечення функціонування ринку криптоактивів та необхідність їх вирішення такими методами: 1) удосконалення законопроекту про віртуальні активи та його прийняття з врахуванням наведених змін та пропозицій народних депутатів й різних державних органів, гармонізація означеного закону з наявними кодифікованими та законодавчими актами, з європейськими вимогами; 2) формування ефективної та прозорої системи державного фінансового контролю за операціями на ринку віртуальних активів, уточнення функцій регуляторів; 3) формування належного організаційного та інституціонального забезпечення функціонування ринку криптоактивів, що передбачає створення реєстру постачальників послуг на ринку віртуальних активів, унормування прав власності й процедур передавання активів, створення системи кіберзахисту, формування правил функціонування криптобірж.

The article examines the problems of state regulation of the virtual assets market in Ukraine. It is determined that today the main emphasis of improving the legislative framework for regulating the virtual assets market is aimed at clarifying the functional powers of the regulator (or regulators) of such a market, identifying and implementing new prudential regulations, establishing legal foundations for the taxation of crypto assets and strengthening state financial control over their circulation. The main problems of implementing the virtual assets market are the following: the presence of legal contradictions between individual provisions of the draft law "On Virtual Assets", which requires their elimination; improper harmonization of the specified law with individual codified and legislative acts; unclear definition of the supervisory, control and regulatory functions of the central regulator (or co-regulators) of the virtual assets market; the absence at the legislative level of a procedure for documenting transactions with crypto assets in the event of criminal proceedings, failure to establish methods of seizure, lack of development of a legal mechanism for blocking electronic wallets; the need for additional legislative regulation of crypto exchanges; the absence of a system for combating criminal activity with crypto assets, including the absence of specialists in the circulation of crypto assets in law enforcement agencies, etc. The existing problems indicate the imperfection of the regulatory, legal, organizational, technical and personnel support for the functioning of the crypto asset market and the need to solve them. The article highlights the following areas for solving them: 1) improving the draft law on virtual assets and its adoption, taking into account the above changes and proposals of people's deputies and various state bodies, harmonizing the specified law with existing codified and legislative acts, with European requirements; 2) forming an effective and transparent system of state financial control over transactions in the virtual asset market, clarifying the functions of regulators; 3) forming proper organizational and institutional support for the functioning of the crypto asset market, which involves creating a register of service providers in the virtual asset market, normalizing property rights and asset transfer procedures, creating a cyber protection system, forming rules for the functioning of crypto exchanges.

Ключові слова: віртуальні активи, криптоактиви, державне регулювання, регулятор, державний фінансовий контроль, криптовалюта, токени, NFT.

Key words: virtual assets, cryptoassets, government regulation, regulator, government financial control, cryptocurrency, tokens, NFT.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У 2023 році Національним банком України було переглянуто існуючу Стратегію, яка передбачає опір

збройній агресії росії та орієнтована на післявоєнне відновлення України. Однією із стратегічних цілей уточненої Стратегії НБУ є створення сучасних фінансових послуг, в межах якої заплановано таку стратегічну ініціативу, як "Віртуальні активи та цифрові гроші НБУ — чітке регулювання для забезпечення монетарного суве-

ренітету" [7]. Заходи, які Національний банк визначив для реалізації цієї ініціативи, є такими: 1) проведення пілотного проекту з випуску та тестування цифрових грошей НБУ (е-гривні) та прийняття рішення про доцільність їх широкомасштабного випуску; 2) впровадження регулювання та нагляду за віртуальними активами [там же]. Таке розуміння стратегічних цілей та заходів НБУ визначає важливість такого об'єкту банківського регулювання, як віртуальні активи та цифрові гроші. Водночас, незважаючи на закріплення терміну "віртуальні активи", "криптоактиви" у фінансовій термінології, існує низка неузгодженостей щодо їх вживання.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Віртуальні активи є об'єктом наукових досліджень багатьох вчених. Наприклад, Грицай О. досліджувала цифрову валюту центрального банку (CBDC) та надала оцінку досвіду Національного банку України у розробці е-гривні [2], Августова О. проаналізувала правову та економічну природу криптовалют та запропонувала методику їх відображення у бухгалтерському обліку (на прикладі України). Авторка також запропонувала досліджувати їх як фінансові інструменти [1]. Гулейков І. визначив цифрові активи як нетипові об'єкти цивільних відносин та розробив власний підхід до їхньої класифікації [3]. Автор пропонує детальну класифікацію активів (криптовалюти, токени, NFT, ігрові акаунти) та досліджує механізми набуття права власності через майнінг, форкінг або ICO. Водночас важливим питанням в його наукових дослідженнях є недосконале регулювання ринку криптоактивів, які автор пояснює тим, що "...цифрові відносини постійно змінюються та еволюціонують, а законодавство не встигає адекватно адаптуватися до змін на ці зміни" [там же]. Цимбалюк А.І. також досліджує питання неефективного державного регулювання ринку віртуальних активів, зокрема питання відсутності регулювання токенів із прив'язкою до активів та сформованих правил для торговельних майданчиків [9]. Леськів С. розглядає проблеми віртуальних активів з позиції державного фінансового контролю, а саме: використання криптовалют для відмивання доходів, ухилення від податків та фінансування тероризму [4].

Оцінка наукової літератури з проблематики віртуальних активів надала можливість зробити висновки, що їх значення, сутність, особливості використання є предметом активних дискусій науковців різних галузей знань, зокрема, юриспруденції (з позиції ідентифікації правового статусу цієї категорії); банківської справи (з позиції вивчення механізму обігу віртуальних активів та їх впливів на монетарну політику країни); бухгалтерського обліку та оподаткування (з позиції оподаткування віртуальних активів та врегулювання їхнього обороту). Міждисциплінарність поняття "віртуальні активи", необхідність додаткового дослідження питань їх державного регулювання та уточнення функцій регуляторів ринку криптоактивів визначає актуальність теми наукової статті.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження проблемних питань державного регулювання та контролю ринку віртуальних активів в Україні та уточнення функцій регуляторів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Закон України "Про віртуальні активи" (№ 2074-IX), який призначений легалізувати ринок віртуальних активів, був ухвалений у 2022 році. Водночас набуття його чинності загальмувалось необхідністю додаткового прийняття змін до Податкового Кодексу, які сприяли б врегулюванню оподаткування операцій з криптоактивами та забезпечили б їх прозорість. Відсутність такої прозорості може перетворити ці активи на об'єкт злочинної діяльності. Зокрема, В. Корнєєв пише, що "...у 2014 році в листі-роз'ясненні від Національного банку України криптовалюта Bitcoin визначалася "як грошовий сурогат, який не має забезпечення реальною вартістю і не може використовуватися фізичними та юридичними особами на території України як засіб платежу, оскільки це суперечить нормам українського законодавства" [8]. Автор зазначив, що у наведеному роз'ясненні одним з негативних факторів запровадження криптоактиву визначалась здійснення злочинних дій, пов'язаних із відмиванням коштів [там же].

Тому сьогодні основний акцент удосконалення законодавчої основи регулювання ринку віртуальних активів спрямований на уточнення функціональних повноважень регулятора (або регуляторів) такого ринку, ідентифікацію та впровадження нових пруденційних нормативів, закладення правових основ щодо оподаткування криптоактивів та посилення державного фінансового контролю за їх обігом.

Закон України "Про віртуальні активи" визначає віртуальний актив "як нематеріальне благо, що є об'єктом цивільних прав, має вартість та виражене сукупністю даних в електронній формі". Тобто, у 2022 році було сформовано законодавчу основу регулювання віртуальних активів.

Офіційні статистичні дані щодо правопорушень, де об'єктом злочину є криптоактиви, відсутні та фрагментарні. Водночас на сайті Державної податкової служби відзначаються окремі випадки таких злочинних дій: зокрема, станом на 16.08.2024 правоохоронними органами за участі ДПС встановлено факт несплати податків на суму понад 200 млн грн відомим столичним блогером та повідомлено про підозру в умисному ухиленні від сплати податків в особливо великих розмірах та легалізації майна, одержаного злочинним шляхом (ч. 3 ст. 212, ч. 1 ст. 209 КК України). За даними слідства, з січня 2020 року по серпень 2023 року підозрюваний набув необґрунтовані доходи — віртуальні активи в криптовалюті, що згідно з офіційним курсом НБУ на дату отримання коштів еквівалентно більше мільярда гривень [5]. В результаті несплати податків до бюджету збиток державі був визначений у сумі 213 млн грн.

Такі випадки свідчать про необхідність удосконалення податкового законодавства України в напрямі оподаткування доходів, пов'язаних з обігом

Таблиця 1. Правові зміни щодо оподаткування криптоактивів, зазначені у законопроекті №10225-д

№ з/п	Зміст нововведень щодо оподаткування криптоактивів	Авторський коментар
1	Доходи від продажу криптовалют фізичними особами підлягатимуть оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб за ставкою 18% та військовим збором 5% з можливістю застосування пільгової ставки 5% у перехідний період (перший рік дії закону) для виведення коштів у фіатну валюту (cash-out)	Запровадження пільгової ставки у перший рік дії закону сприятиме стимулюванню власників криптовалют задекларувати віртуальні активи
2	Операції з емісії, продажу чи обміну криптовалют не обкладатимуться ПДВ	Погоджуємось з пропозиціями Мінцифри, що «Віртуальні активи у ряді випадків є цінністю самі по собі, а в ряді випадків вони можуть використовуватись з метою посвідчення права вимагати передачі майна або надання послуги. В певних випадках операції з передачі майна або надання послуги (так званий «базовий актив»), право вимагати які може передаватися шляхом передачі віртуального активу так званий «базовий актив» можуть оподатковуватись ПДВ. Тож цілком логічним було б оподатковувати ПДВ саме операції з передачі таких віртуальних активів»
3	Юридичні особи зобов'язані вести окремий облік фінансового результату від операцій з віртуальними активами, аналогічно до правил щодо цінних паперів	-
4	ФОП не зможуть працювати на спрощеній системі оподаткування, якщо здійснюють операції з криптовалютами	Передбачені суттєві обмеження для криптооперацій на спрощеній системі.

Джерело: складено на підставі [6].

віртуальних активів. В цьому контексті у вересні 2025 року Верховною Радою України прийнято законопроект № 10225-д [6], спрямований на легалізацію криптовалют, а саме: на підвищення рівня прозорості механізму оподаткування операцій з віртуальними активами та уточнення юридичної природи цифрових грошей. Введення в дію Закону України "Про віртуальні активи" передбачалось з 1 січня 2026 року, однак на даний момент є додаткова необхідність вирішення низки питань оподаткування цього об'єкту. Правові зміни щодо оподаткування криптоактивів, зазначені у законопроекті № 10225-д, представлено в табл. 1.

Водночас до початку другого читання наведеного законопроекту було наведено низку зауважень та пропозицій Державної податкової служби України, ініційовані Гетманцевим Д. та іншими народними депутатами від 24 квітня 2025 року. Наведені пропозиції стосуються питань:

- уточнення термінології, зокрема термінів "віртуальні активи", "дохід з джерелом їх походження з України", "дохід, отриманий з джерел за межами України", "дохід від відчуження віртуальних активів";

- обов'язкової постановки на облік постачальників послуг, пов'язаних з оборотом віртуальних активів,

- встановлення прав Державної податкової служби здійснювати документальні позапланові та каме-

ральні перевірки постачальників послуг з обігу віртуальних активів;

- уточнення особливостей оподаткування податком на прибуток підприємств та податком на доходи фізичних осіб операцій, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

- уточнення порядку накладення арешту на віртуальні активи та можливостей реалізації таких активів або їх обміну на фіатні гроші за ініціативою контролюючого податкового органу.

Важливою частиною наданих пропозицій Державною податковою службою є ідентифікація місця цього контролюючого органу в системі державного регулювання обігу криптоактивів. Представники Державної податкової служби (ДПС) пропонують такий варіант взаємодії державних органів (табл. 2).

Низка пропозицій державних органів була спрямована на уточнення місця регулятора ринку віртуальних активів та визначення його функціональних обов'язків. Зокрема, Міністерство цифрової трансформації України акцентує увагу на необхідності врахування у Законі України "Про віртуальні активи" узгодженості контрольних функцій регуляторів, включаючи порядок накладення штрафів, основні аспекти проведення інспекцій на ринках віртуальних активів з окремими положеннями Закону України "Про адміністративну процедуру".

Таблиця 2. Форми взаємодії державних органів в системі державного регулювання обігу криптоактивів

№ з/п	Взаємодії учасників схеми	Форма взаємодії
1	Регулятор (НБУ, ДКЦПФР) → ДПС	Регулятор виконує функцію первинного збору даних через процедури авторизації. В порядку електронної інформаційної взаємодії Регулятор автоматично передає до ДПС відомості з реєстру постачальників для їх податкового обліку.
2	Постачальник-нерезидент (Авторизований) → ДПС	Для юридичних осіб-нерезидентів, які вже пройшли авторизацію за ст. 62 законопроекту, взяття на облік у податкових органах відбувається автоматично на підставі даних від Регулятора.
3	Постачальник-нерезидент (Новий) → ДПС	Суб'єкти, визначені у ч. 12 ст. 63 законопроекту, що починають надавати послуги резидентам України, зобов'язані самостійно подати заяву та документи до контролюючого органу протягом 60 календарних днів.
4	Кінцевою метою цієї схеми є забезпечення контролю за подачею звіту про операції з віртуальними активами. Це відповідає європейським стандартам МіСА щодо прозорості та боротьби з відмиванням коштів	

Джерело: складено на підставі оцінки пропозицій до законопроекту [6].

Пропозиції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до законопроекту "Про віртуальні активи", в основному, спрямовані на надання регуляторних функцій Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, обґрунтовуючи власну позицію можливістю існування так званої "секторальної" моделі розподілу повноважень регуляторів, яка передбачає "галузевий розподіл регуляторних повноважень, при якій окремий регулятор відповідає за окремий сектор економіки або фінансової системи" [6]. Призначення Регулятора ринку віртуальних активів Кабінетом Міністрів України за погодженням з Національним банком України, на думку НКЦПФР, порушує принципи стабільності, інституційної спадковості та суперечить європейському та міжнародному досвіду. Прийняття наданої пропозиції сприятиме: 1) імплементації позитивного міжнародного досвіду функціонування ринку віртуальних активів в контексті посилення незалежності регулятивних функцій держави; 2) підвищить інституційну спроможність Регулятора, зважаючи на сформований кадровий персонал НКЦПФР, що довів ефективність реалізації регулятивних та наглядових функцій на ринку капіталу.

Досить обґрунтованими пропозиціями до законопроекту "Про віртуальні активи" є пропозиції, надані Міністерством цифрової трансформації. Вони стосуються уточнення місця Національного банку України як "одноосібного регулятора" або "співрегулятора ринку віртуальних активів" з іншим регулятивним органом. Визначене у законопроекті формулювання терміну "регулятор" у пункті 36 (щодо вживання сполучника "або") може призвести до виключення Національного Банку України з системи регулятивних органів, якщо не буде чітко визначений "як одноосібний регулятор" або "співрегулятор". Для запобігання відомчих конфліктів між наглядовими та регулятивними органами представники Мінцифри пропонують вжити таке формулювання: "Національний банк України самостійно або з ...", що передбачатиме можливість визначення Національ-

ного банку України "одноосібним регулятором" чи співрегулятором (з іншим чітко визначеним державним органом — у межах їх функціональних повноважень).

Таким чином, на підставі оцінки наданих пропозицій до законопроекту "Про віртуальні активи" різними державними інституціями можна зробити висновок про перспективність та важливість відкриття ринку криптоактивів в Україні, з одного боку, та необхідність створення ефективних інструментів державного нагляду та контролю, з іншого. Ігнорування закріплення регулятивних функцій за окремими органами або "відомча конкуренція" між призначеними співрегуляторами підвищує ризики для національної безпеки країни. На сьогоднішньому етапі основними проблемами впровадження ринку віртуальних активів є наступні: 1) наявність правових суперечностей між окремими положеннями законопроекту "Про віртуальні активи", що вимагає їх усунення; неналежна гармонізація означеного закону з окремими кодифікованими та законодавчими актами (зокрема, з Податковим Кодексом, Законом України "Про адміністративну процедуру" тощо); 2) нечіткість визначення наглядових, контрольних та регулятивних функцій центрального регулятора (або співрегуляторів) ринку віртуальних активів; 3) відсутність на законодавчому рівні процедури документування операцій з криптоактивами у випадку кримінального провадження, незакріплення методів вилучення, нерозробленість правового механізму щодо блокування електронних гаманців; 4) потреба у додатковому законодавчому регулюванні діяльності криптобірж; 5) відсутність системи протидії злочинній діяльності з криптоактивами, включаючи відсутність фахівців з обігу криптоактивів у правоохоронних органах тощо.

Наявні проблеми свідчать про недосконалість нормативно-правового, організаційно-технічного та кадрового забезпечення функціонування ринку криптоактивів та необхідність їх нагального вирішення. Водночас ми погоджуємось з позицією, що впровадження Закону України "Про віртуальні активи" сприятиме формуван-

ню законодавчого регулювання криптоіндустрії, зростанню доходів державного бюджету, побудові якісної нової інфраструктури віртуальних активів та впровадженню принципово нових регуляторних механізмів [8].

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, на підставі оцінки наявних проблем впровадження та функціонування ринку криптоактивів, виділено такі напрями їх вирішення: 1) удосконалення законопроекту про віртуальні активи та його прийняття з врахуванням наведених змін та пропозицій народних депутатів та різних державних органів, гармонізація означеного закону з наявними кодифікованими та законодавчими актами, з європейськими вимогами; 2) формування ефективної та прозорої системи державного фінансового контролю за операціями на ринку віртуальних активів, уточнення функцій регуляторів (в першу чергу, Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку); 3) формування належного організаційного та інституціонального забезпечення функціонування ринку криптоактивів, що передбачає створення реєстру постачальників послуг на ринку віртуальних активів, унормування прав власності й процедур передавання активів, створення системи кіберзахисту, формування правил функціонування криптобірж.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме формуванню прозорого ринку віртуальних активів, створення передумов для залучення інвестицій та технологічного розвитку країни. Перспективи подальших наукових досліджень слід пов'язати з аналізом впливу обігу криптоактивів на макроекономічні показники, зокрема, доходи державного і місцевого бюджетів, через функціонування системи оподаткування таких операцій.

Література:

1. Avhustova O., Zakrevska O. Cryptocurrency in the world economy and its account in Ukraine. Scientific development and achievements: monograph [Text]. LP22772, 20—22 Wenlock Road, London. №17GU. 2018. volume 1, P.56-65.
2. Грицай О. Перспективи та тенденції появи CBDC в Україні: проект "Е-гривня". Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 354—359. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2024/82.pdf (дата звернення: 12.01.2026).
3. Гулейков І. Ю. Цифрові активи в цивільному обороті України. Дисертація на здобуття наук. ступ. доктора філософії: спец. 081. Право. Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України. Київ. 2025.
4. Леськів С. Кримінально-правові аспекти визначення статусу криптовалюти в Україні: вітчизняний та зарубіжний досвід. Підприємство, господарство і право. 2019. № 9. С. 199—203. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/9/34.pdf> (дата звернення: 12.01.2026).
5. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <https://tax.gov.ua> (дата звернення: 12.01.2026).

6. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо врегулювання обороту віртуальних активів в Україні: документ №10225-д від 24.04.2025. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/56271> (дата звернення: 10.01.2026).

7. Стратегія розвитку НБУ. Фінансова фортеця. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_NBU.pdf?v=14 (дата звернення: 12.01.2026).

8. Фінансові технології: навчальний посібник / В. В. Корнєєв, О. І. Береславська, А. І. Гулей та ін.; за ред. В. В. Корнєєва. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. 244 с.

9. Цимбалюк А.І. Регулювання віртуальних активів і технологій блокчейн в ЄС і Україні: законодавчі новації. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 113—118. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2024/25.pdf (дата звернення: 15.01.2026).

References:

1. Avhustova, O. and Zakrevska, O. (2018), "Sryptocurrency in the world economy and its account in Ukraine", Scientific development and achievements, Wenlock Road, Londonm UK, vol. 1, pp. 56—65.
 2. Hrytsaj O. (2024), "Perspectives and trends of CBDC emergence in Ukraine: "e-hryvnia" project", Yurydychnyj naukovyj elektronnyj zhurnal, vol. 1. Pp. 354—359, available at: http://www.lsej.org.ua/1_2024/82.pdf (Accessed 12.01.2026).
 3. Hulejkov, I. Yu. (2025), "Digital assets in civil circulation in Ukraine", Ph.D. Thesis, Law, Naukovodoslidnyj instytut pryvatnoho prava i pidpryemnytstva imeni akademika F. H. Burchaka NAPrN Ukrainy, Kyiv, Ukraine.
 4. Les'kiv, S. (2019), "Criminal legal aspects of determining the status of cryptocurrency in Ukraine: domestic and foreign experience", Pidpryemnytstvo, gospodarstvo i pravo, vol. 9, pp. 199—203, available at: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/9/34.pdf> (Accessed 12.01.2026).
 5. State Tax Service of Ukraine (2026), available at: <https://tax.gov.ua> (Accessed 12.01.2026).
 6. Verkhovna Rada of Ukraine (2025), Draft Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Certain Legislative Acts regarding Regulation of Virtual Asset Circulation in Ukraine", available at: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/56271> (Accessed 10.01.2026).
 7. National Bank of Ukraine (2023), "Strategy of the National Bank of Ukraine. Financial fortress of Ukraine", available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_NBU.pdf?v=14 (Accessed 12.01.2026).
 8. Kornieiev, V. V. Bereslavs'ka, O. I. and Hulej, A. I. (2024), Finansovi tekhnolohii [Financial technologies], Derzhavnyj podatkovyj universytet, Irpin', Ukraine.
 9. Tsymbaliuk, A.I. (2024), "Regulation of virtual assets and blockchain technologies in the EU and Ukraine: legislative innovations", Yurydychnyj naukovyj elektronnyj zhurnal, vol. 1, pp. 113—118, available at: http://www.lsej.org.ua/1_2024/25.pdf (Accessed 15.01.2026).
- Стаття надійшла до редакції 19.01.2026 р.*